

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapesten.

<p>Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben. Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen. Előfizetési ár: egész évre kor. 6.— Kéziratokat nem küldünk vissza.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, Szentkirályi-utca 28b. sz. a. (SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)</p>	<p>A hirdetések árszabálya: A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő. Egyéb hirdetéseknel: egész oldal ...kor. 32.— negyed oldal ... kor. 8.— fél oldal 16.— nyolczad oldal ... 4.— A titjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.</p>
---	---	--

Nagygyűlésünk tárgyai.

Lapunk mult számában jelentettük, hogy a III. egyetemes katolikus tanügyi kongresszust ez évben megtartjuk s hogy a nagygyűlés védnök-elnöke *Zichy Gyula* gróf pécsi püspök. Az Országos Katolikus Tanügyi Tanács küldöttsége dr. *Jordán Károly* apát-elnök vezetése mellett folyó hó 2-án tiszteleggett védnök-elnöknél, ki benső örömmel és kitüntető szeretettel fogadta a küldöttségnek a magyar katolikus tanitóság nevében kifejezett üdvözlését.

A szívélyes fogadtatás látható kifejezése annak, hogy védnök-elnök igazi lelkesedéssel vette kezébe a magyar katolikus tanitóság országos munkásságának legfőbb vezetését és irányítását. Kijelentette, hogy a komoly és szakszerű tevékenységnek öntudatos vezetésére vállalkozott és meg van győződve, hogy miként a lefolyt évtized alatt, úgy ezután is nyugodt, zajtalan, de annál eredményesebb működést fejt ki a keresztény szellemű nemzeti nevelés magasztos eszméjeért őszintén lelkesedni tudó magyar katolikus tanitóság.

A küldöttség, melynek *Jordán Károly* dr. elnökön kívül tagjai voltak *Ember Károly* lovag, világi elnök és *Zeltiger Vilmos* dr. pápai káplán, hittanár, a tanács pénztárosa, a védnök-elnök felhívására már a tisztelegés után munkához fogtak, hogy a III. egyetemes katolikus tanügyi kongresszus előkészítéséhez szükséges intézkedéseket megbeszéljék.

A kongresszust képviselői alapon ez év augusztus havában tartjuk meg. A gyűlésezések két napra terjednek.

Az első napon a plénum a következő tételt tárgyalja:

A nemzeti öntudat és fajszeretet fejlesztésének módszere:

a) A népoktatási intézetek körében (hivatkozással és vonatkozással a népoktatási törvény revíziójára);

b) teendők a középoktatás körében;

c) a főiskolai oktatás körében;

d) mit tegyen a nemzeti társadalom.

Az nap délután a szakosztályok üléseznek. A szakosztályok a kitűzött tételek szerint határozatlanul meg; és pedig az I. szakosztály a következő tétel tárgyalására alakul: A népiskolai nevelés föladata a kivándorlás megszüntetésére:

II. szakosztály: A katolikus tanító a keresztény szociális tevékenység terén;

III. szakosztály: A népiskolai és ifjúsági könyvtárak, népkönyvtárak, népszövegség nevelő föladata.

IV. szakosztály: Tanítók képeítése, fizetés és nyugdíj ügye.

A második napon ismét összülést tart a kongresszus, hogy a szakosztályok megállapodásait határozattá emelje.

A kongresszus tárgysorozatában két körülmény hívja föl figyelmünket. A tételek a nemzeti közelet napirenden levő kérdéseit állítják a nemzeti nevelés hivatott munkásai elé, hogy szaktudásuk kiforrott véleményével a nemzetet foglalkoztató eszmék megtestesítésének módját megállapítsák és a haladást a nemzeti fejlődésben öntudatosá tegyék. És ez így van helyesen, mert csak így válhat valósággá az az elv, hogy *akie az iskola, azé a jövő.*

A második körülmény, amelyre e helyen is utalunk, hogy a katolikus tanügyi kongresszus bevonja munkájába a nemzeti oktatás minden tagozatán működő erőket. Sajnosan láttuk a lefolyt évtizedek alatt, hogy a különböző tagozatu intézetek közegei külön-külön egyesületekké alakultak és egymástól elszigetelve dolgoztak «az egységes nemzeti nevelés szép eszméjének» megvalósításáért. Nekünk, katolikus magyar tanítóknak érdemünk, hogy ezt az anomáliát megszüntetjük és ezzel erre másoknak is példát adunk. Fontosnak és időszerűnek tartjuk a V. szakosztály tételét. A tanítóképesítés örökös reformja időről-időre fokozta a tanítók kvalifikációja és az ezzel szemben nyújtott anyagi ellátás között az ürt, amely körülmény a lelkes hivatásszeretnek csökkenté-

sére hatott és hat. Ebben a kérdésben végre világságot kell gyujtani: ha ezt megteesszük, ez lesz egyik legszebb eredménye a III. katolikus tanügyi kongresszusnak. Az egyes tételék előadóit védnök elnök a Tanács előterjesztésére a napokban kéri fel és ezzel megindul a kongresszus nagy munkája. E.

Velemény a rendszabályokhoz.

A sopronmegyei osztálytanítók kérelme a kath. Tanügyi Tanácshoz.

Tekintetes Tanügyi Tanács!

Azon kedvező alkalomból kifolyólag, hogy a Tanügyi Tanács a «Rendszabályok» javaslatához a hozzászólást tanítóktól is kéri, mi sopronvármegyei római katolikus osztálytanítók értekezletre jöttünk össze, s a hivatkozott mű életbe-léptetése előtt a következőket terjesztjük elő, szíves figyelembevétel céljából:

1. Nem helyeselnék a «Rendszabályok» javaslatában azt a pontot, mely a kántor betegsége esetén az osztálytanítót a kántoriak *ingyenes* végzésére kötelezi! Miért nem? Azért, mert a *kántorság* az 1868. évi XXXVIII. t. c. 141. §. szerint a *tanítói hivatal mellett csak megengedett foglalkozás*. Arra nézve szerződhetik a hitközség az osztálytanítóval, de mint tanítót, azoknak teljesítésére nem kötelezheti. A kántorságban való segédkezés, még ilyen formában sem maradhat meg a díjlevelben, annál kevésbbé kerülhet a pályázati hirdetésbe, vagy a választási jegyzőkönyvbe. Hisz akkor még ezután is lenne alkalmunk az iskolafenntartó hitközségnek, hogy a kántoriakra való tekintettel jobb tehetségű tanítóval szemben gyengébb tehetségűt alkalmazzon. Ha a kántori állás betöltésénél sok esetben meg kell is tennie az előbbi eljárást, ne tehesse azt legalább az osztálytanítói állás betöltésénél. Szerintünk a kántorság is más, meg a tanítóság is más képességeket kíván. Az egyikért is fizetés jár, meg a másikért is. Már pedig, *ha az osztálytanítónak a kántoriakban való segédkezésért nem fizet a hitközség, akkor az csak iskolafenntartónak fogja tekinteni, s mint ilyennek csakis tanítói kötelemeket fog teljesíteni.* A javaslatból tehát *kérjük, hogy töröljék azt a részt, nehogy az intézkedés elkeseredést, viszályt, haragot s így gyűlöletet szüljön a tanügy, kartársi szeretet és tanítói tekintély rovására.* A hitközséget kötelezze a szabályzat, hogy a helyettest illően fizessék.

2. Nem osztjuk a tanítók szolgálati működéséről szóló részben kifejezett nézetet, mert az homályosan szabja meg a plébános-igazgató fontos feladatát a kath. iskola vezetése és irányítása körül. Ennek *módosítását így óhajtanánk:* «A katolikus népiskola tanítója a vezetésére bízott iskola növendékeinek katolikus szellemű valláserkölesi nevelését és oktatását a plébános,

mint iskola-igazgató *ellenőrzése mellett végzi.*» Továbbá nem tehetünk eleget ugyanott kifejezett azon kívánságnak, *hogy a hittani tantervet is a tanító készítse el.* Azért a javaslatból eme kitétel: «ebbe a Hitoktató útmutatása szerint a hittant is beleértve» *törölnöd.* Ugyan csak módosítandó lenne a 153. §. h) pontja, mely a nm. püspöki kar által elfogadott tanterv és az azáltal szervezett tankönyvbíráló-bizottság részéről jóváhagyott és iskolai használatra engedélyezett tankönyvek megválasztását egyedül a plébánosra bizza. Az talán így volna elfogadhatóvá: «A tantárgyakat – a tanító – a nagym. püspöki kar által elfogadott tanterv és az azáltal szervezett tankönyvbíráló-bizottság részéről jóváhagyott, iskolai használatra engedélyezett s ezek közül *szabadon* választott, a plébános-igazgató által jóváhagyott tankönyvek alapján tanítja.» Ennek folytatása még így változtatandó meg: «Magától, arra nyert egyházi felsőbb engedély nélkül a vallás- és oktatásügyi miniszter által engedélyezett tankönyvet s kéziratot egyáltalán nem használ, tollba mondott füzetekből nem tanít».

3. Homályosnak és a *tanítói hivatal méltóságával összeférhetetlennek tartjuk azt a pontot, mely az igazgató-tanítónak jogot ad ahhoz, hogy örködjék a tanítók társadalmi viselkedése fölött. Emé örködés kölesönös legyen s a kartársi szeretetből folyjon.* Ha valamelyik tanító viselkedésével a tanítói tekintélynek ártalmára lenne, akkor bármely kartársnak jogában, illetőleg kötelességében álljon őt hibájának elhagyására kérni. (Ez természetesen olyanképpen történjek, hogy önértetében meg ne sértődjék.) Ennek meghiusulása esetén következnek a tantestület intése; ha ennek sem volna sikere, a tantestület kikéri fölöttes hatóságának intését, dorgálását, végül fegyelmi úton való elmozdítását. *Igy ez kizárná az egyesnek piszkálódását, személyi bosszúállását, valamint megmentené a könnyelmű tanítót az elkeseredésből származó elzűléstől.*

4. Nem értjük azt, hogy *miért biztosít nekünk a «Rendszabályok» javaslatában kisebb fizetést, mint amit élveznek, illetve élvezni fognak az állami tanítók?* Hisz mi olyan képzettséggel bírnunk, mint amilyenel ők, azután munkánk sem kevesebb azokénál. Talán azért, hogy ellenségeink bebizonyítva lássák azt az állításukat rólunk, mely szerint *a mi munkánk nem ér annyit, mint azoké?* Vagy azért talán, hogy a modern tanításügy s azok harcossai iránt közönnnyel viseltető, dédelgetett iskolafenntartóinkat tespedésükből föl ne rázza. Bármilyen legyen is az oka, annyit mondhatunk, hogy *amely iskolafenntartó törvénybiztosította jogával élni kíván, annak nem szabad gondozatlanul hagynia ama gyökérszálakat, amelyekből tanításügye életerejét nyeri.* Ha erre nem gondol, akkor nemcsak a gyökérnek árt, hanem árt az életfának: a tanításügynek is. Ilyen gondoskodással az *államosítás eszméjének engedi hódolni a hitvallásos iskola tanítóját,* mert az állam úgy ahogy elhelyezi tanítóit. *Mondja ki a javaslat, hogy a róm.*

kath. iskola tanítójának a járadalma akkora, mint az állami tanítóé. A róm. kath. iskolafőntartó, amennyiben anyagi ereje engedi, ezt meg is adja. Ha azonban anyagi tehetsége ennek teljes megadásában gátolja, akkor a hiányos fizetés kiegészítésére államsegélyt vesz igénybe. Még nem késő — gondolkodjunk!

Tekintetes Tanügyi Tanácsnak ezeket megfontolás végett szíves figyelembevételül ajánlva, vagyunk a sopronvármegyei róm. kath. osztálytanítók megbizásából

Sopron, 1906. április 9-én

alázatos szolgálai:

<i>Fritz György,</i> zsirai oszt.-tanító.	<i>Schmiedt Miklós,</i> soproniváni oszt.-tanító.
<i>Timhóf György,</i> kismartoni oszt.-tanító.	<i>Szalay Lajos,</i> fertőszentmikl. oszt.-tan.
<i>Keil Vince,</i> nyéki osztálytanító.	

A leánynevelés fontossága.

(Folytatás)

A keresztény nevelő-tanítónő, ha át van hatva a vallásnak igazságaitól, értékelné tudja leány-növendékének keresztény lelkét és e lélek vallásos kialakulásának végtelen kihatását a családra és nemzetre. Az életnek neveli növendékét és arra törekszik, hogy őt egy szép, egy boldog és istenes életre képesítse. Rávezeti a jónak és erkölcsösnek útjára, saját példájával világítja meg azt az utat, amelyre leány-növendékének rá kell lépnie; óvja, bátorítja, inti és ezt mind egy anyának legjobb szívével, egy apának legnemesebb meggyőződésével teszi. Ő tudja és sohasem feledkezik meg arról, hogy az ő kezébe van letéve egy jövőbe való családnak egész boldogsága vagy boldogtalansága.

A leánynevelés a hazaszeretet szempontjából is igen fontos tényező. Hazaszeretet nélkül üres a nőnek lelke, mint a templom, melynek hiányzik legfőbb ékessége: az oltár. Nemcsak a férfi tartozik áldozatot hozni nemzetének, hanem vannak kötelességei a nőnek is, akinek tudatában kell lennie ama föladatnak, amely a nő fenséges hivatásával jár. Első kötelessége pedig ebben az értelemben az, hogy magyar nő és magyar anya legyen, ha megadta Isten neki azt a kegyet, hogy gyermekeket neveljen, azokat izig-vérig ragyogó értelmének minden tudásával, nemes szívének minden érzésével magyarrá nevelje. De mint magyar honleány nemcsak a családi életet, hanem a nyilvános életet is jótékonyan befolyásolhatja. sőt irányíthatja is. Politikai alakulások és társadalmi viszonyok néha olyan helyzeteket teremthetnek, amelyeket a haza javára okosan és célszerűen kihasználni néha csakis a nő hivatott. Tulipán-mozgalmunk is par excellence a nők mozgalma. Ha tehát a magyar nő csak félannyi időt szentelne a haza érdekeinek, mint a toilletkérdések-

nek; ha egymás megszólása helyett gyermekeiknek magyar érzését nevelné magyrra; ha mosolyát nem a bókolók, hanem azok számára tartogatná, akik önzetlen hazaszeretetükben erre rászolgáltak; ha lelkesedését nem idegen, hanem hazai iparra, kereskedelemre és művészetre pazarolná: akkor már a következő generáció alatt is más képe lenne ennek a hazának és Apponyinak prófétai jóslata «Magyarországnak egy szebb, egy dicsőbb, egy végnélküli jövőjéről», ami ma még mesének vagy lehetetlen küzdelemnek látszik, diadalmas valósággá válnék. Ezt a mesés és dicsőbb jövőt nekünk közelebbre hozni és biztosítani a magyar tanítónőkre is hárulik, ha a magyar haza szolgálatában magyarrá nevelik leány-növendékeiket.

A tanítónő tehát úgy is mint keresztény, úgy is mint magyar nevelőnő missziót teljesít, amelyre az Úr kegyelme hívta meg őt; azért mindig örömet és híven követi is Őt és parancsait azáltal, hogy növendékeit a mennyország és Magyarország számára neveli. Nem annyira elméleti ismereteket, mint inkább gyakorlati életelveket nyújt neki, hogy megtanuljon jól és észszerűen élni, egykoron pedig boldogan meg is halni. Édes kötelessége ez a hivatásos nevelőnőnek és mert ezek az ártatlan lelkek ezt kiérzik, minden hamisság és kétszínűség nélkül rajongják őt körül. Mindegyikét egy-egy őrzóangyal kíséri, de az Isten szeme is, amely csendes szemlélője és tanúja minden tettüknek, örökös fölöttük. Ha a tanító-nevelőnő tudatában van magasztos föladatának, amelyet reá bízta; ha őszintén és buzgóan törekszik arra, hogy leány-növendékeinek szívét és kedélyét is képezze; ha ezek napról-napra Isten és emberek előtt mindig kedvesebbek és jobbak lesznek: akkor teljesítette kötelességét, a nevelés be van fejezve, mert jól nevelte növendékeit.

Temesvár.

Karl Józsa.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Meghívás!

Az Országos Katholikus Tanügyi Tanács f. hó 25-én délelőtt 9 órakor a Szent-István-Társulat kistermében ülést tart, melyre t. Címzet tisztelettel meghívjuk.

Budapesten, 1906. június 7.

Ember Károly lovag, világi elnök. *Dr. Jordán Károly,* apátpléb. egyh. elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki előterjesztések.
2. Vaszary Kolos bíbornok-hercegprímás leirata értelmében intézkedés az osztatlan nem magyar tannyelvű népiskolák tantervének elkészítése iránt, valamint a magyar beszéd tanításához alkalmas vezérfkönyv megszerkesztése ügyében.
3. Kiküldött bizottságok jelentése a Rendtársi szabályzat javaslatának egyes fejezeteihez.

4. A magyarországi kath. tanítók III. egyetemes tanügyi kongresszusának rendezésére kiküldött bizottság jelentése.

5. Indítványok.

Pályázati hirdetés A szombathelyegyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület elnöksége a Ferenc József Tanítók Házában a fôlvételt biztosító alapítványára pályázatot hirdet. Folyamodhatnak mindazon ifjak, akik a budapesti tudomány- vagy műegyetem, vagy egyéb fő- és szakiskolák szorgalmas és példás magaviseletű hallgatói, akiknek apjuk, illetőleg anyjuk tanár, tanító vagy övő, e tanítóegyesületnek és annak segítő osztályának legalább 5 év óta tagja és az Eötvös-alap jótéteményeire egyébként is jogosult tagja. A kellőleg felszerelt pályaművek folyó évi június hó 30-ig az alulírt egyesületi elnökhöz benyújtandók. Sárvár, 1906. június hó 4-én. *Barabás György* s. k.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. A szendrőesperesi kerület róm. kath. tanítói köre f. év június hó 11-én Szendrőben gyűlést tart, melyre a kör tagjai és tanügybarátai tisztelettel meghívotnak. A körgyűlés főbb tárgyai: Az Országos Kath. Tanügyi Tanács által kitűzött tétel «A kath. tanító a keresztény szociális tevékenység terén» kidolgozásának fölolvastása *Lehozsky József* radóbányai tanító által. Gyakorlati tanítás: «A magyarok bejövetele», tartja *Teódores J.* Gyakorlati tanítás: «Tizedes törtek ismertetése», tartja *Farkas Ferenc.* Felolvasás az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács által kitűzött «A népiskolai nevelés feladata a kivándorlás megszüntetésére» tételtől. Közérdekű megkeresések és körlevelek tárgyalása. *Baráczius József* a kör egyházi elnöke, *Fürj Miklós* jegyző.

Meghívó. A roznyóegyházmegyei róm. kath. tanítók egyesületének muránygarami köre folyó évi június hó 12-én Murányhután a kath. iskolában tartja rendes körgyűlést, melyre a kör tagjait és a tanügy barátait tisztelettel meghívom. Tárgysorozat: 1. 9 órákor szentmise, ennek meghallgatása után gyakorlati tanítás. 2. A gyűlés megnyitása. 3. A múlt körgyűlés jegyzőkönyvének fölolvastása és hitelesítése. 4. A tanítás bírálata. 5. A kötelező tételek közül 1—1-nek fölolvastása és megbirálása. Kötelező tételek: a) Az énektanítás haszna, mikéntje és szükség-e a népiskolában. (20 kor.) b) Milyen irányban kell a népiskolai testgyakorlást vezetni, hogy az a test fejlődésének és erősödésének megfelelően és egyúttal a jellem kialakulását is munkálja? (10 kor.) 6. A központból beérkezett iratok közlése. 7. Az egyesület közgyűlésére küldendő két képviselőnek választása. 8. Tisztujtás. 9. Indítványok tárgyalása. Polonka, 1906. május 22-én. *Boros Ferenc* körelnök.

Pályázati hirdetmény. Az érsekújvárvideki róm. kath. népnevelők egyesületének érsekújvári köre a következő pályázati tételt tűzi ki kidolgozásra: 1. A vallás-, hazaszeretetének és szabadságszeretetének népiskolában való nevelése s tanítása módszertanáról. A legjobb munka 50 koronával, a második 20 koronával díjaztatik, főt. *Vargha János* kerületi alesperes s tanfelügyelő úr részéről. 2. A haza földjének rögehez való ragaszkodás s annak megtartása. Díja: *Halász Gyula* bánkeszű jegyző úr által adományozott 50 korona. Csakis a kör tagjai pályázhatnak. A pályamunkák idegen kézzel írva, jelíges levélke kíséretében 1907. január hó 31-ig Vanek Gáspár I. jösművei tanító, a kör világi elnökénél nyújtandók be.

Meghívó. A lévavidéki róm. kath. népnevelők egyesületének verebelyi köre f. évi június hó 18-án Verebelyen a róm. kath. iskolában tartja rendes közgyűlést. Főbb tárgyak: A fonomimika gyakorlati alkalmazása; bemutattja *Stöcker Sándor* tagtárs. A dal és játék szerepe a népnevelés terén, vitatétel: bevezeti: *Somogyi Aladár* tagtárs. A pályamunkákat bíráló bizottság jelentése és a pályanyertes mű fölolvastása. A nemzeti öntudat és faj-szeretet fejlesztése és ápolása: fölolvassa: *Partli Lajos* tagtárs. *Veszely István* elnök, *Bárczy Gusztáv* jegyző.

Tanítógyűlés. A «*Keszthely-Zalaszentgróti esp. ker. tartozó róm. kath. tanítóegyesület*» folyó évi május hó 15-én, Zalaszentgróton az áll. iskolában rendes közgyűlést tartott. Tárgysorozat főbb tételei voltak: Mise után 1/20 óralor a gyűlés megnyitása. Gyakorlati tanítás a «Phonomimikából», tartotta *Baca Ferenc.* «A kath. tanító a keresztény szociális tevékenység terén» c. tételtől értekezett *Pozsgay Gyula.* «A népiskolai nevelés feladata a kivándorlás megszüntetésére» előadta: *Vendler Viktor.* Mindkét tétel a «Kath. Tanügyi Tanács» által lett a körök részére tárgyalás céljából kitűzve. *Báró Jeszenák G.* és *Bertalan V.* által szerkesztett iskolai közigazgatási szabályzat rövid ismertetése. Ismertette: *Nyers Imre.* A folyó évben megtartandó III. egyetemes kath. tanítói kongresszusra két képviselőt választottak.

Tanítók gyűlése. A Párkány espereskerületi róm. kath. tanítók egyesülete máj. hó 10-én tartotta meg Párkányban jelentős mozzanatokban gazdag gyűlését. Szentmise hallgatása után a róm. kath. népiskola nagytermében gyűlt egybe a kerületi papság és tanítóság. *Zlatnyánszky Ernő* egyházi elnök megnyitó beszédének első részében a papság és a tanítóság egyértelmű működésének üdvös voltát fejtegette. Második részében a kath. népiskolák s tanítóképzők fejlődéséről s ezzel kapcsolatosan az 1868-iki népiskolai törvények egynemely pontjának a kath. és más felekezeti tanítóknak érintésére szentesítettéről, végül a falusi és városi tanuló ifjúságnak egyenlően tültérheléséről s annak revidálásáról tartott igen tanulságos értekezést. *Kacséra Gyula* vil. elnök beköszöntő beszédében felhívja kartársait az egyesületi élet továbbfejlesztésére, melyet csak kölcsönös szeretet s vállvetett közreműködés által vél megoldani. Szükségesnek tartja az alapszabályok módosítását. Napirend előtt két fontos ügyben határozott az egyesület. Visszautastották *T. Vargha Dezső* dr. köhidgyarmati plébánosnak az «Alkotmány» ez évi márc. 30-iki számában Sciophtikon cím alatt megjelent, a tanítókat mélyen sértő támadását. Ugy az egyházi elnök, mint a jelenvolt kerületi főt. papság kijelentették, hogy *Vargha Dezső* sérelmes cikkét maguk sem helyeslik s vele közösséget nem vállalnak. Ugyancsak napirend előtt határozott el, hogy jövőben a megválasztott tanító elnök lesz a gyűlés ügyvivő elnöke. Az ekként módosítandó alapszabályok szerkesztése céljából öttagú bizottság neveztetett ki. Ezután a múlt gyűlés jegyzőkönyve olvastatt föl és hitelesített. *Ujlaky Ernő* pénztáros előzetesen fölülvizsgált jelentése szerint a múlt évi maradvány 315 kor. 71 fill., a kamat jövedelem 75 K. 28 fill., a tagságdíj 36 kor., összesen 426 kor. 99 fillér. A kiadás 26 fill. Maradvány 426 kor. 63 fill. E jelentés után elhatározott, hogy az esztergomi kath. tanítói árvaház alapja javára 100 korona azonnal kiutalványoztassék. *Kara Ferenc* nagyölvédi tanító igen tanulságos fölolvastást tartott e címmel: «Mint kell a gyermekket megismertetni a vallás alapelemeivel». A gyűlés jegyzőkönyvi dícséretben részesítette. A kath. népiskolák rendszabály tervezetének végleges szövegezése céljából a III. kath. tanítói kongresszusba *Lett József* küldetett ki az egyetemes képviselőt. A szép érzelmének fejlesztése a családban, az iskolában és községben című tételre 20 kor. pályadíjat tűztek ki *Zlatnyánszky Ernő* és *Ginál János.* *Szroboda Román*, mint az Esztergomi járási tanítók egyesületének kiküldöttje az indítványok sorában a megye két járáskörének egybeolvadásáról figyelmenbe méltólag szólt. Ez ügyben a gyűlés jövő alkalommal határoz. Himnusz eléneklésével a gyűlés véget ért.

Tanítói gyűlés. A szombathely-egyházmegyei római kath. tanítóegyesület németújvári köre május 31-én Vaskuton tartotta gyűlését. Gyűlés előtt *Gartner József* kukméri plébános csendes misét olvasott, mely alatt a kortagok négyhangú egyházas Veni Creator-t és *Gladich Pál* pápai kamarás, moson-magyar-kimlei plébános egyhangú, egyházas choral-miséjét énekeltek *Korntheuer Ferenc* királyfalvi kartárs vezetése és *Fandl János* körelnök, dobrafalvi tanító orgonakiséréte mellett. *Fandl János* körelnök az elhalt egyházmegyei fótanfelügyelő, *Stegmüller Károly* dr. nagyrépostól szép beszédben emlékezett meg, aki a tanítókat szívből szerette, ki büszkén vallotta magát tanító-

nak. M s a gy ügyet teljesíteli ká megma ven a magya hatók *Frenm zése,* védelm kath. tagok József után r kelend nek s Azonk paran rosod

Vi ríbb a gyar méhez temén kíváló díszes vizsga fogva vitt sz diesér alkalmi keszte áru 1 1000, verses István IV., K alkalo «B Várad István rosi, r helkigy gyako retege nősen sorban fejezz amyni áldásos felesle jak. E könyv mint a latok sebb l keltes amide közre es va lani a egym megvi azokn a lelk Majd mode nyai t szoru dik, h

nak. Majd nagyobb összetartásra intett a megnyitójában s a gyűlések szorgalmas látogatását kérte, hogy így a tanügyet előbbre vigyük s magunknak a kötelességek buzgó teljesítésével tiszteletet szerezzünk. *Sosztárich* Fábé helybeli kartárs, ki a horvát-német iskolát néhány év óta megmagyarosította, gyakorlati tanítást tartott magyar nyelven a természetrajzból. A gyermekek értelmesen feleltek magyarul. *Schifter* Béla özgödöri tanító «Miké szoktathatók a gyermekek engedelmességre?» címen értekezett. *Frenner* Imre újtelepi kartárs a tanítói fizetések rendezése, meghatározása, biztosítása és a tanítói állás jogvédelme címen értekezett s 7 pontban foglalta össze a kath. tanítók kívánságait. A körbe beléptek mint rendes tagok: *Kőczán* Róza németujvári óvónő és *Jahrmann* József bányai tanító. A gyűlést a Himnus zárta be. Ebéd után megtekintettük az ujonnan rendbe hozott és nagy kelendőségnek örvendő «Érna» savanyúvízforrást, melynek szintén a helybeli kartárs a létesítője és gazdája. Azonkívül mintaszerű töltő-testületet alakított, melynek parancsnoka. E kör néhány év alatt teljesen megmagyarosodott.

IRODALOM.

Vizsgai jutalomkönyvek a legjobb és legcélszerűbb a Szent-István-Társulat kiadásában megjelent **Magyar Szavalókönyv**. A tanulógyermek korához és értelméhez alkalmas legkiválóbb magyar költemények gyűjteménye. *Minden osztályé külön-külön kötetben van*, kiválogatva a fiúk és a lányoké. Egy-egy kötet ára díszes keménykötésben csak 32 fillér. Ennél alkalmasabb vizsgai jutalmat kiválósága és rendkívüli olesóságánál fogva nem is tudunk. A pedagógiai tapintattal keresztült vitt szerkesztés *Győrffy János* gyakorlati tanítói érzékét dicséri. A nagyobb iskolásgyermekeknek pedig kiválóan alkalmas jutalomkönyv az **Új magyar köszöntő**, szerkesztette *Győrffy János*. Igen szép, kemény kötésben az ára 1 korona. E 280 lapra terjedő munkában majdnem 1000, különböző alkalmakra szóló köszöntés van főlve versek alakban és prózában. Megrendelhetők a **Szent-István-Társulat könyvkereskedésében** (Budapest, IV., Kecskeméti-u. 2.) A legmelegebben ajánljuk e nagyon alkalomszerű ajándékkönyvecskéket.

«**Bevezető a nők lelkigyakorlataihoz**». Írta: *Dr. Várady Árpád Lipót*, vál. püspök. Kapható a Szent-István-Társulathoz. Ára 40 fillér. Tudtammal úgy a fővárosi, mint a vidéki zárdákban kath. tanítónők is szoktak lelkigyakorlatokat tartani. S el is mondhatni, hogy a lelkigyakorlatok évről-évre a kath. nőknek egyre nagyobb rétegeiben terjednek és hódítanak. Áldások ezek különösen a kath. tanítónőkre, akik ezekből merithetik első sorban azt az erőt és buzgóságot, amely — hogy így fejezzem ki magamat — apostoli működésükben oly annyira szükséges. Akik azonban a lelkigyakorlatoknak áldásos kegyelmeiben még nem részesültek, túlzásnak, feleslegeseknek vagy legalább is szokatlan ujtásnak tartják. Ezekkel szemben azt mondja szalézi szent Ferenc, hogy szent Ignácnak a lelkigyakorlatokról írt vezérkönyvecskéje már több lelket mentett meg Istennek, mint ahány betűje van. Azért megérdemli a lelkigyakorlatok intézménye, hogy a kath. nők körében minél szélesebb körben ismertté váljék és a maga becsé szerint értékeltsék. Ez a szempont vezérelte a főpapi szerzót is, amidőn ezt a ragyogó tollal megírt aranyos könyvecskét közrebocsátotta. A nőknek szánta kedves könyvecskéjét és valóban, melegebben, közvetlenebbül és szebben szólani a nők értelméhez és kedélyéhez alig lehetne. Logikai egymásutánban fölvilágosítást nyújt mindarról, ami megvilágíthatja tárgyát: mik a lelkigyakorlatok? Szól azoknak külső és belső mivoltáról, de legrészletesebben a lelkigyakorlatok lényegéről: az elmékedésről magáról. Majd pedig a lelkigyakorlatoknak nagy fontosságáról a modern életviszonyok között. A modern ember életviszonyai tudniillik olyanok, hogy rendkívüli lelki eszközökre szorul, hogy lelke egyensúlyát megőrizze. Önként értődik, hogy a hitélet ezen áldásos, Istennek hála olyannyira

elterjedt eszközének alkalmazásában előkelő helyet foglalnak el a keresztény nők. A nő mint anya, hitves, leány, nővér támasza a társadalomnak, mely azt föntartja, de ha meginog: családokat, nemzedékeket ránt magával a romlásba. Ahhoz azonban, hogy a női nem nagy értékű hivatását betöltse, elengedhetetlenül szükséges a nők keresztény szellemét ápolni, amit semmitem biztosít annyira, mint az Isten különös kegyelmének ezen leghatásosabb eszközei: a lelkigyakorlatok.

A könyvecskének külső kiállítása, papírja és nyomása is rendkívül tetszetős, ami szintén alkalmassá teszi arra, hogy a női kongregációk elnökei, leányiskolai hitoktatók és tanítónők azt legmelegebben ajánlják és terjesszék.
k. j.

VEGYESEK.

Egy jubiláló tanító. Meghatóan szép és tanulságokban gazdag ünnepély keretében ülte meg máj. 30-án a kishéri kerület tanítósa legeszményibb pályatársának, *Hegedűs János* öszönyi főtanítónak 30 éves tanítói jubileumát. Ez az ünnepély valóban méltó volt az ő érdemeihez. A világ sokszor dédelgetett nagyságok előtt hajtja meg az elismerés zászlaját, koszorut fon kétes érdemű egyének homlokakörül, de a becsületes munkást kevesen tudják kellőleg méltányolni. És az ily ferdeségek szülőoka kétségtelven az egyesek érdekhajhászása és a tömegek nagyon is hiányos műveltsége. És így az igazi érdem, a jutalmat nem kereső munkásság, az emberi szivekben csak kis területet tud meghódítani. *Hegedűs János* öszönyi főtanító azon kevesek közé tartozik, kik igazán megértették az életet és a fáradságot nem ismerő munkában, a tiszta életben keresik és találják meg az igazi boldogságot. Én az ily embereket tartom «*önfényükben ragyogó üstökösöknek*», mert a társadalom tágabb vagy szűkebb rétegében folytatott munkásságukkal, példás életükkel a lelkekben igazi világosságot támasztanak. Es az ünnepelt férfiú valóban ily áldásos sikerdús működéssel töltötte be a fölötté elvonult hosszú 30 esztendőt. Minden törekvése a nép erkölcsi és szellemi műveltségének és ezek nyomán azok jólétének emelésére irányult. És az ő becsületes munkássága valóban meg is hozta a maga bőséges gyümölcsét, miről fényes tanúságot tesz az az áradzó szeretet, mellyel őt, különösen máj. 30-án tartott jubileuma alkalmából, előljárói, a nép, számos barátai és tisztelői körülvették. Öszöny község az ő kezei között minta-községgé alakult. De az ő működése nemcsak Öszöny községre volt jótékony hatással. Példája — mint azt az ünnepség szónokai oly szépen esztelték — lelkes követésre ösztönözte az őt szemlélő pályatársakat is. Így folyt le a 30 esztendő, melynek beesét csak azok tudhatják kellőleg méltányolni, kik népneveléssel foglalkoztak. A 30 évi munka azonban nem törte meg, hanem inkább fokozta lelkesedését. A 30 év csak egy határkövet képez, melynek még folytatása következik. Haladj tehát tovább szeplőtelen pályádon te önfényedben ragyogó üstökös és terjeszd a világosságot! Az emberi szivekben még a sötétség uralkodik, szük-

ség van a fényre. És mi követőd, továbbra is szemlélni akarjuk működésed, hogy a költő szerint: «gyujthassunk régi fénynél új szövétneket».

Lett József.

Iskolai ünnepély a katolikus tanítói arhaváz javára. Az Esztergomban építendő «Országos Katolikus Tanítói Arhaváz» javára az ottani róm. kath. elemi iskolák tanulónak, valamint a főgimnázium, tanítóképző-intézet és övönöképzőintézet növendékeinek közreműködésével 1906. évi június hó 2-án, szombaton, a főgimnázium dísztermében iskolai ünnepély tartott. Az ünnepély, amelyen a város színe-java zsutolásig megtöltötte a főgimnázium tágas dísztermét, fényesen sikerült. Nagy dícséretére szolgál a fáradságtalan rendezőségnek, amelyben a fentnevezett intézetek tanári testületei mind képviselve voltak. Az ünnepség szépen jövedelmezett az arhaváz javára.

A vácegyházmegyei római katolikus tanítóegyesület regébb idő óta egy fiúnevelőintézetet tart fenn Vác-on. Mivel azonban a jóhírű intézetet évről-évről több szülő kereste föl, hogy ott gyermekét elhelyezze, szükségessé vált annak kibővítése. A kibővítés gróf Csáky Károly váci megyés püspök hozzájárulásával meg is történt. Az intézeti ház nyolcvan növendék befogadására készen áll, úgy, hogy az intézet «Szent József fiúnevelőintézet» címen, világi papok vezetése alatt már a következő iskolai évben új otthonában folytatja működését. Fölvetel iránt az intézet vezetősége tájékoztat.

Adományok az Esztergomban felállítandó magyar kath. tanítók országos arhavázára. (Folytatás.) Pécsi káptalan 1000—, váci káptalan 100—, első magyar ált. bizt. társ. 100—, nagyváradi 1. sz. káptalan 50—, szatmári káptalan 50—, Dósa testvérek gyűjtése Budapest 56—, Wieser Irén urhölgy gyűjtése Budapest 50—, Pemp Antal prelátnak Szatmár 40—, Vágner József prelátnak Nyitra 40—, Fuchs H. bankár Budapest 40—, Panziéry Rafaela urnő Pozsony 30—, dr. Szentgyörgyi Jordán Károly apát-lelkész, a Tanügyi Tanács elnöke Szaniszló 25—, Drechsler Antal h. kormányzó, a Pázmány-intézeti előjárók és növendékek nevében Bécs 21.80, dr. Kurimuszky Antal prépost Szepeshely 20—, dr. Ujhelyi István kanonok Vác 10—, dr. Bosvay Lajos egyetemi tanár Budapest 10—, dr. Miksó István esperes Szomor 10—, Bruha Sebestyén lelkész Budapest 10—, Budafok város előjárósága 10—, id. Brenner József kereskedő Esztergom 10—, Sturz György igazgató Budapest 5—, Weszely István kereskedő Budapest 5—, Kir. Törvényszék Zilah 2—, báró Forster Gyula Budapest 30—, bányászati és erdészeti főiskola Selmecbánya 10—, Szombathely városa 10—, Kispest városa 10—, dr. Krepuska Géza egyetemi tanár Budapest 10—, Bednár Pál lelkész Felső-Vásárd 10—, róm. kath. iskolaszék Sárkeresztúr 10—, magyar kir. erdőgazgatóság Lugos 7—, Ketterer Mihály lelkész gyűjtése Bács-Borsod 7—, Jeszenovics Felix lelkész gyűjtése Bács-Borsod 7—, Tomcsesk Mihály lelkész gyűjtése Dojcs 7—, Garay Antal igazgató gyűjtése Budapest 5—, nagybányai részvény-takarékp. 5—, Stelczner András lelkész Küllöd 4.80, Csímó Lajos tanító Lanesár 3—, Leicht György kántortanító Komárom-Tarján 2—, Simkó Mihály lelkész gyűjtése Gombos 2—, Stefan József tanító Felsővásárd 1 korona. (Folytatjuk.)

Tíz éves találkozó. Fölkérem azon kartársaimat, kik az ungvári kir. kath. tanítóképzőben 1896. évben a képző utolsó évfolyamát végezték, hogy címüket velem tudatni sziveskedjenek. Veresmart, Ugoesa m. (posta helyben), Vajda Mihály gör. kath. néptanító.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. A kath. tanítóság jogos és méltányos igényeinek kielégítését időről-időre szorgalmazni mi is szükségesnek tartjuk. A felhívást közzétettük. — **F. E.** A tanítótestületi képviselőt az iskolaszékbe a testület érdekelt tagjai választják, ez az általános gyakorlat. Önök a püspöki rendtartási szabálynak értelmében egy tagot választá-

nak. — **«Egy jelen volt».** Közzétettük, de csak a főbb dolgokat emeltük ki, hogy több tudósításnak tért nyithassunk. — **V. N.** Az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács nem irt ki pályázatot a nem magyar tannyelvű népiskolák számára irandó vezérkönyvre. Levélét bemutatjuk az elnökség-irandó vezérkönyvre. Levélét bemutatjuk az elnökségnek. — **B. Gy.** Levélben feleltünk. — **M. J.** A jövő szám hozza. Elküldetjük. — **T. I.** Közlelbi értesítést várjuk az ösztöndíjról, mert csak az esetben nézhetünk utána az ügynek. — **V. L.** A felekezeti iskola fenntartásához a más vallású szülő is ugyanoly adóval járul hozzá, ha gyermekét abba az iskolába járattja. — **L.** Vallás- és közoktatásügyi miniszter 1878. év 1578. sz. rendeletét.

Felelős szerkesztő: Ember Károly

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Morvaszentjánosi róm. kath. fiúiskolához jövő tanévre tanítói állásra *július 1-ig* pályázat hirdettek. Jövedelme: 800 kor.; lakásul szoba az iskolaépületben kellő tüzelőanyaggal. Tannyelv magyar-tót. Kötelessége az I–III. oszt. és ismétlőket tanítani, a fiúkat a templomba s az egyházi körmenetekre vezetni s ott rájuk felügyelni. Ha orgonál és temetéseknek segédkezik, némi mellékjövedelem. *Dobsz Mihály* esperes, iskolaszéki elnök.

119 1–1

A lévai róm. kath. elemi fiúiskoánál egy osztálytanítói állásra pályázatot hirdetek. Javadalmazása: kezdő tanító fizetése az első öt évre évenként 1000 korona, bárhol eltöltött öt szolgálati év után 1200 korona, tíz szolgálati év után 1400 korona, húsz szolgálati év után 1600 kor., továbbá 360 kor. lakáspénz és 1½ hold föld haszonélvezete, mely után az adót a tanító fizeti. A kellően felszerelt pályázati kérvények f. évi június hó 25-ig a lévai róm. kath. iskolaszékre címezve, alulírott iskolaszéki elnökhöz küldendők. Az állást f. évi szeptember 1-én kell elfoglalni, ettől az időtől érvényes a megválasztott a javadalmat is. Léva, 1906. június 1. *Báthy László* prépost-plébános, isksz. elnök.

120 1–1

A izsai róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: szántóföld, rét és legelőben 63 k. hold 1312 ööl, melyből 10 holdat a hitközség művel. Párhár fejében minden külön kenyeresztől egy véka kétszeres jár, ez körülbelül 250 véka; közpénzben a hitközségtől 71 kor. 40 fill. és 20 kor. ostyasütésért. Stóla circa 50 kor. Alapítványi musék után 28 kor. 95 fill., 3 öl tűzelőfa és 228 kéve nád. A lakás 3 szoba a kántor- és egy szoba a segédtanító számára, ez utóbbinak fűtésére a hitközség külön fél öl fát ad. E jövedelmek fejében tartozik a kántortanító az adót és árteri költséget s egyéb terheket viselni; egy segédtanítót fizetni és mindennel (élelem, világítás és mosással) ellátni. Az iskolaszékre címzett folyamodványok ntdő *Gaál István* alesperes, tanfelügyelő és komárom-csiesői plébános úrhoz *folyó hó 24-ig* küldendők, a választás 26-án lesz, melyre személyes megjelenés előnyös. Az állás szept. 1-én elfoglalandó.

121 1–1

Kicsindre (Esztergom m.) róm. kath. okleveles tanító kerestetik. Fizetése: 800 korona, egy szoba legszükségesebb butorral. Köteles: I., II., III. osztályt tanítani és templomban az összes gyermekekre felügyelni. Kérvény, okmányokkal garanti-kövesdi plébániára küldendő. Határidő *június 25.* *Iskolaszék.*

123 1–1

Pécsi egyházmegye.

A somberekí róm. kath. iskolaszék egyik osztálytanítói állásra f. évi június 11-ig pályázatot hirdet. Pályázhatnak okleveles tanítók és tanítónők. Fizetése egy polgári évre 600 kor., egy szoba téli fűtéssel és a legszükségesebb butorral; a második szoba, konyha, kamra és kert váltásdíj fejében 120 korona, összesen: 720 korona havi előleges részletekben. A megválasztott tartozik állását f. évi szeptember 1-én elfoglalni, mely időtől fizetése is folyósítottatik. Kötelme a rábizandó osztályt vezetni, a gyer-

mekeke
nyek a
Reiner

Szil
tanítói
2 padló
istálló
szántó
megfele
megvált
telkest
pénz át
S. Egyh
100 kor
ként 24
160 kor
hó 19-ig
19-én o
éneklet
Mayer

Bol
ism
tott
ene
lito
az

a
H
E
M
Ta
Z

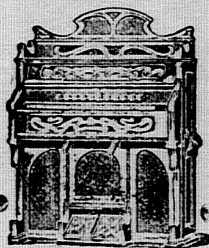
mekeket a templomba és körmenetekre elkísérni. Kérvények a somberekí rom. kath. iskolaszékhez küldendők.
Reiner Ferenc, plébános. 122 1—1

Veszprémi egyházmegye.

Szill (Somogy m.) anyaegyházban a rom. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelme: 1. Lakás, 2 padlós, 1 téglás szoba, konyha, kamara, padlás, pince, istálló és sertésóllal. 2. Fél urbéri telekkel egyenlő szántó és rét, melynek évi haszna a házikert és kimért megfelelő legelő illetménnyel 580 korona. 3. Munka vagy megváltva 160 korona. 4. Ostyasütésért 40 kor. 5. Minden telkestől páronként 1/4 p. m. rozs, átlag 210 kor. 6. Lélekpenz átlag 90 korona. 7. Kegyuri pénztárból 90 korona. 8. Egyházi alapból 71 kor. 95 fill. 9. Must váltáság átlag 100 kor. 10. Hat öl hasáb és 6 öl dorongfa. Utólag évenként 240 kor. 11. Ismétlőtandij 52 kor. 50 fill. 12. Stóla átlag 160 kor. Összesen 1794 kor. 45 fill. Pályázatok június hó 19-ig fogadtnak el. Énekpróba és választás június 19-én d. e. 9 órakor lesz, mely idő előtt a templomban éneklet nem engedtetik. Az állás azonnal elfoglalandó.
Mayer Gyula, plébános, isksz. elnök. 124 1—1

Bold. Csima István, főkantor, országszerte ismeretes, kitünő összeállítású, 250 válogatott, szabályos orgonakiséretű gyázmise-éneket tartalmazó énekkönyve mélyen leszállított áron (4 frt helyett 2.50 frt-ért) kapható az elhunyt özvegyénél Kiskunfélegyházán.

117 2-9

Üzletek:
Sz.-Pétervár, Moszkva, Riga, London

Világhírű lipesei
Zimmermann-
orgona - harmoniumot

szállít az eredeti áron
a gyár egyedüli magyarországi képviselője:

HÖRL NÁNDOR,

Pozsony, Ventur-utca 24. sz.

Méltányos, olcsó szabott árak!

Tanító uraknak részletfizetésekre is.

Zimmermann-orgonákról árjegyzéket ingyen küldök!

Különlegesség

templomok, iskolák és zenekarok használatára:

Igen tömören készített légnyomatu harmoniumok igen erős, átható hanggal.

Erről külön árjegyzék.

Fr. KISS KÁROLY főgimn. tanár 34925. sz. szabadalmát képező

„KAROLIUM“

vér- s paiztető, fakukac, poloska és a mézgasodást előidéző élősdieket irtó szer, mely ezen élősdieket biztosan elpusztítja és a fákat immunissá teszi.

1 kis üveg ára (200 gramm) ... K 1.—

1 nagy üveg ára (500 gramm) ... K 2.—

50 üveg egyszerre történő megrendelésénél 20% engedmény.

Kizárólagos vezérképviselet a bel- és külföld részére a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Dr. Hets Ödön ügyész úr, aki a szert 2 év óta használja 70 holdas soroksári gyümölcsösében, a következő bizonyítványt adta:

Tekintetes Fr. Kiss Károly tanár úrnak Budapest.

Az Ön utasítása folytán készített vértetű-keveréket gyümölcsfáimmál még a múlt év nyarán teljes sikerrel alkalmazván, készséggel jelentem ki, hogy ezen szer a körte- és almafákon mutatkozó vértetű kártevőre az egyedüli biztos szer. A múlt évben bekent fák az idén mind remeken hajtottak és termőképességüket visszanyerték.

Kiváló tisztelettel

Hets Ödön s. k.

Orgonaépítési műintézet.

RIEGER OTTÓ

villamos gépekkel berendezett cs. és kir. udv. orgonagyára

Budapest, VII., Garay-utca 48.

cs. és kir. udvari szállító, a Szentsír lovagja,
a Ferenc József-rend lovagja.

A párisi s bécsi világiállításon kitüntetve.

(484—53)

Legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett kiváló tiszta légnyomású csőrendszérű (pneumatikai) tartós, nemes hangú orgonákat szállít. 80 év óta 980 orgonát szállított. Mindennemű orgonajavításokat és hangolasokat a legmersékeltébb árban és leiki ismeretes pontossággal teljesít. — Orgona jókarban tartását mersékelt árban elvállalja. Tervezetek és rajzok kivanatra díjmentesen.

A Szent-István-Társulat újabb kiadványai

Geneviève megtérése.

Elbeszélés

Irtta: C. D. LAMIRANDIE.

Fordította: A. V.

2 kötet. — Ára 2 korona.

Családi Regénytár 47-48. szám.

A majomszeretef

vagy

Ne rontsd meg a gyermekedet.

Két elbeszélés

Irtta: SZOKOLY ISTVÁN.

Ára 16 fillér. — Népirat 232. sz.

Öt világrészen keresztül.

A művelt közönség, de különösen az ifjúság számára

Irtta: SEBŐK IMRE dr.

— 259 képpel és egy térképpel —

Ára füzve 6 korona, kötve 8 korona.

Keresztény Katholikus Imakönyv

Szerkesztette:

Dr. OCHABA A. JÁNOS.

II. kiadás. — Ára vászonba kötve K 3, bőr vörösmetszessel K 5, bőr arany Metszessel K 6.

Az imakönyv részben magyar, részben német nyelven van szerkesztve

Lourdesi emlékek.

Irtta: Dr. VARGA DAMJÁN.

Ára 40 fillér. Népirat 233. szám.

Jézus Krisztus élete, szenvedése, győzelme.

Irtta: P. BERTHE. Fordította: SZEGHY ERNŐ dr.

Ára füzve 6 korona, kötve 8 korona.

Magyar polgári törvénykezési jog

Dr. Plósz Sándor egyetemi ny. r. tanár előadásai után összeállította:

Ára 8 korona.

VASS KÁROLY.

Ára 8 korona.

A katekizmus-ügy.

Irtta: Pokorný Emmánuel dr.

Ára 48 fillér.

Megrendelhetők a Szent-István-Társulat

==== könyvkereskedésében ====
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 2. sz.

==== könyvkiadóhivatalában ====
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.